

№ з/п		Дата	Тема уроку	Компетентції, що формуються
3	Провідна роль поезії у 1920-ті роки. Потужне ліричне самовираження, емоційне переживання пореволюційної епохи, її духовних катаклізмів. Павло Тичина. Трагізм його творчої долі <i>Епіграф уроку</i> Великий поет цілковито зник із сцени — з'явився безоглядний одиосець тирана. Юрій Лавриненко		ПОЕТИЧНЕ САМОВИРАЖЕННЯ	Предметні: розуміння й уміння пояснювати основні тенденції 1920-х років; аналізувати поезію, розповідати про трагізм творчості П. Тичини; знання назв його ранніх збірок; ключові: спількування, національний характер, народну мораль і етику, національні комунікативні стратегії залежно від поціновувачів, поціновувати красу і багатство української мови, розвивати абстрактне мислення, уміння встановлювати логічні зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію, інформацино-цифрова компетентність — уміння працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації
4	Вітаїстичність як наскрізна оптимістична тональність, життєствердна настроєвість ранніх творів Павла Тичини. «Соняшні кларнети» Звернення до природи, любові, особливості віршування; поєднання реалістичного з новітніми тенденціями, оптимістичного з песнізмом;		Проблемне запитання Чи належить П. Тичина до поетів «розстріляного вівродження»?	Предметні: уміння характеризувати основні тенденції ранньої творчості поета, виокремлювати основні стилістичні риси творчості поета, ключові: спількування, національний характер, народну мораль і етику, національні комунікативні стратегії залежно від поціновувачів, поціновувати красу і багатство української мови, розвивати абстрактне мислення, уміння встановлювати логічні зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію, інформацино-цифрова компетентність — уміння працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації

ШАНОВНІ КОЛЕГИ!

Календарно-тематичний план — чи не найперший документ, що його повинні розробити вчителі на початку навчального року. Відомо, що для цього потрібно чимало часу і певний досвід викладання предмета. З метою допомогти вчителям у розробці такого документа і створено цей посібник.

Запропонований календарно-тематичний план розроблено відповідно до чинної програми з урахуванням останніх змін і засадничих ідей особистісно орієнтованого і компетентнісного підходів у навчанні.

У сучасній науковій та методичній літературі «компетентність» трактують як особистісні якості, що виявляються в готовності й здатності діяти автономно в умовах невизначеності. А «компетенцію» визначають як задану зовні вимогу до рівня предметних і загальнонавчальних знань, умінь, навичок, досвіду діяльності (предметної та загальнонавчальної) і ставлення до діяльності та об'єкта її спрямованості. Компетентності поділяють на предметні (формується засобами одного навчального предмета), міжпредметні (виробляються під час вивчення багатьох предметів) і ключові (формується в процесі соціалізації й необхідні особистості для життєдіяльності загалом). Зрозуміло, що формування компетентностей потребує наполегливої та планомірної роботи.

Саме тому в календарно-тематичному плані окреслені напрями формування предметних та ключових компетентностей. Кожен учитель має змогу творчо підійти до реалізації програми, враховуючи інтереси та рівень підготовки учнів, умови навчання тощо.

В електронному додатку до підручника ви знайдете приклади компетентнісно орієнтованих завдань.

Автор та видавці сподіваються, що цей посібник стане в пригоді і вчителям-початківцям, і досвідченим викладачам української літератури.

Авторський колектив

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
Вступ			
«РОЗСТРІЛЯНЕ ВІДРОДЖЕННЯ»			
1		Українська література ХХ ст. як новий етап в історії національної культури. Суспільно-історичні умови розвитку, основні стилісові напрями (модернізм, соцреалізм, постмодернізм). Митець і влада, свобода творчості. Стильове розмаїття мистецтва 1920-х років. Поняття «розстріляне відродження», домінування соцреалістичної естетики в 1930-ті роки Епіграф уроку ...це не було епохи для поетів... Ліна Костенко Проблемні запитання Чому влада втручається в мистецькі процеси? Чи можлива свобода творчості?	Предметні: уміння характеризувати в загальних рисах суспільно-культурні умови розвитку літератури ХХ ст., знання понять (модернізм, соцреалізм, постмодернізм. «розстріляне відродження») і розуміння їхнього змісту; ключові: спілкування державною мовою — уміння висловлювати судження про роль літератури в житті нації, оперуючи різними виражальними засобами мови; математична компетентність — уміння мислити абстрактно, перетворювати один вид інформації в іншу (складати таблицю або схему «Стильове розмаїття мистецтва 1920-х років»), встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; інформаційно-комунікаційна компетентність — уміння самостійно добирати джерела інформації для просування індивідуальним освітнім маршрутом; обізнаність та самовираження у царині культури (загальнокультурна компетентність) — уміння визначати роль і місце української літератури у світовому контексті; уміння вчитися впродовж життя — навичка визначати мету і цілі власної діяльності, зміст, обсяг своєї навчальної діяльності, способи опрацювання навчального матеріалу й розвитку, планувати й організовувати їх, здійснювати задумане, рефлексувати й оцінювати результати; емоційно-ціннісне ставлення: усвідомлення значення літератури в житті людини, нації, людства, усвідомлення ролі української мови як ключового чинника творення нації і держави, самоствердження особистості

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетентції, що формуються
2		ЛІТЕРАТУРНИЙ АВАНГАРД Авангардні тенденції в українській літературі 1920-х років. Поет-футурист М. Семенко — сміливий експериментатор. <i>Урбаністичні мотиви його лірики, їхня змістова новизна, ламання класичної форми («Бажання», «Місто», «Запрошення»)</i> Епіграф уроку <i>Всі ми розп'яті на хрестах...</i> Олека Спісаренко Проблемне запитання Чи можливий «авангард» без «класики»?	Предметні: розуміння новаторського, пошукового характеру авангардних експериментів поезії 1920-х років; уміння розповідати про них, виокремлювати основні мотиви, головну думку поезії М. Семенка, характеризувати настрої, ритм поезії; пояснювати терміни «авангард», «футуризм», «урбанізм», значення творчості М. Семенка для розвитку української поезії; ключові: спілкування державною мовою — уміння розуміти українськомовні тексти різних жанрів і стилів; математична компетентність — уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки (<i>між подіями і творчою біографією письменника</i>), перетворювати інформацію з однієї форми в іншу (<i>складати таблицю або схему «Життєвий і творчий шлях М. Семенка»</i>); інформаційно-цифрова компетентність — уміння працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації про життєвий і творчий шлях письменника; обізнаність та самовираження у царині культури (загальнокультурна компетентність) — уміння порівнювати авангардні твори різних видів мистецтва; емоційно-ціннісне ставлення: усвідомлення різноманітності й багатоплановості самовираження власного «Я»

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетентії, що формуються
ПОЕТИЧНЕ САМОВИРАЖЕННЯ			
3		Провідна роль поезії у 1920-ті роки. <i>Потужне ліричне самовираження, емоційне переживання пореволюційної епохи, її духовних катаклізмів.</i> Павло Тичина. Трагізм його творчої долі <i>Епіграф уроку</i> <i>Великий поет цілковито зник із сцени — з'явився безоглядний одолісець тирана.</i> <i>Юрій Лавриненко</i> <i>Проблемне запитання</i> Чи належить П. Тичина до поетів «розстріляного відродження»?	Предметні: розуміння й уміння пояснювати основні тенденції української поезії 1920-х років, її «вітаїстичність». називати провідних поетів 1920-х років; аналізувати поезію, розповідати про трагізм творчої долі П. Тичини; знання назв його ранніх збірок; ключові: спілкування державною мовою — уміння розуміти українськомовні тексти різних жанрів і стилів, послуговуватися державною мовою для висловлювання суджень про П. Тичину; математична компетентність — розвиток абстрактного мислення, уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію; інформаційно-цифрова компетентність — уміння працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації
4		Вітаїстичність як наскрізна оптимістична тональність, життєствердна настроєвість ранніх творів Павла Тичини. (зб. «Соняшні кларнети») Звернення до «вічних» тем, мотивів, особливості віршування; потужне ліричне «Я» як символ нової людини; поєднання тенденцій символізму, неоромантизму, експресіонізму, імпресіонізму. Феномен «кларнетизму». <i>Епіграф уроку</i> <i>Сміх буде. Плеч буде</i> <i>Перламутровий!</i> <i>Павло Тичина</i> <i>Проблемне запитання</i> Чому творчість Павла Тичина позначена впливами різних літературних стилів і напрямів?	Предметні: уміння характеризувати основні мотиви і стилізові тенденції ранньої творчості поета, виокремлювати ознаки індивідуального стилю; ключові: спілкування державною мовою — уміння висловлювати власну думку про українську ментальність, національний характер, народну мораль і етику, застосовувати різноманітні комунікативні стратегії залежно від мети спілкування, поцінювати красу і багатство української мови; математична компетентність — розвиток абстрактного мислення, уміння чітко формулювати визначення і будувати гіпотези; соціальна та громадянська компетентності — уміння аргументовано й грамотно висловлювати власну думку, поважати відмінні від власних погляди, ідеї; обізнаність та самовираження у сфері культури — оцінювати й характеризувати внесок П. Тичини в скарбницю української літератури, у світовий мистецький поступ

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
5		Художнє відтворення національно-визвольного пробудження народу, ушляхетлення борців за вільну Україну у творах П. Тичини «Пам'яті тридцяти», «Одчиняйте двері...» Епіграф уроку Понад все вони любили Свій коханий край... Павло Тичина Проблемне запитання Чи можливі «вітаїзм», «кларнетизм» в умовах тоталітарної держави?	Предметні: уміння характеризувати тему, ідею, мотиви поезій, виділяючи ознаки індивідуального стилю; ключові: обізнаність та самовираження у сфері культури — пояснювати роль уживання художніх засобів; дискутувати з приводу порушень у віршах пролем; емоційно-ціннісне ставлення: усвідомлення позитивного впливу поезії на людину, формування переконання, що за будь-яких обставин необхідно залишатися з народом, його цінностями
6		Євген Плужник — один із провідних поетів «розстріляного відродження». Його творча біографія, прагінна доля. Сповідальність, ліричність, філософічність лірики («Вчись у природи творчого спокою...»). Урівноваженість душевного стану ліричного героя, мотив туги за минулістю краси, гармонією світу і людини, мить і вічність у чуттєвому вираженні («Нч... а човен — як срібний птах!...») Епіграф уроку Усе в постаті Євгена Плужника позначено прикметами трагічної краси. Євген Сверстюк, поет і філософ	Предметні: знання про творчу біографію поета, його трагічну долю, розуміння новаторського, пошукового характеру поезії Є. Плужника, уміння розповідати про поета, його трагічну долю, аналізувати вірші, визначати спільне та відмінне в поезіях Є. Плужника і П. Тичини; ключові: спілкування державною мовою — уміння розуміти україномовні тексти різних жанрів і стилів; математична компетентність — уміння встановлювати причинново-наслідкові зв'язки (між подіями і творчою біографією письменника), перетворювати інформацію з однієї форми в іншу (складати таблицю або схему «Життєвий і творчий шлях Є. Плужника»); уміння вчитися впродовж життя — уміння визначати мету і цілі власної діяльності й розвитку, користуватися різними джерелами інформації, знаходити, аналізувати, систематизувати й узагальнювати одержану інформацію, прагнення постійно поповнювати власний словниковий запас;

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
		Не знаю, як поезію Плужника судять теперішні читачі й критики, але тоді — не перебільшую — в нашому колі він ішов зразу за Тичиною. Юрій Смолич, письменник Проблемне запитання Чому поезію Є. Плужника високо цінували сучасники?	емоційно-ціннісне ставлення: усвідомлення зовнішнього спокою, урівноваженості як ознак душевного стоїцизму, опірності неприйнятним життєвим обставинам
		«КІЇВСЬКІ НЕОКЛАСИКИ»	
7		Максим Рильський «Солодкий світ!..», група «київських неокласиків». Їхнє творче кредо, орієнтація на традицію, класичну форму вірша. Різногранний творчий шлях М. Рильського. Рання творчість. Філософічність, афористичність його лірики. Мотиви пошуку душевної рівноваги, краси в житті та в душі, вітаїзм, сповідальність, життєлюбство. Захоплення красою й величчю світу («Солодкий світ!..») Епіграф уроку Естетичною платформою, яка об'єднувала неокласиків, була любов до слова, до строги форми, до великої спадщини світової літератури. Максим Рильський Проблемне запитання Чому «неокласики»?	Предметні: знання про групу і творчість «київських неокласиків», основне із творчої біографії М. Рильського; уміння виразно й усвідомлено читати й аналізувати поезії; ключові: спілкування державною мовою — уміння висловлювати власні думки з приводу поетичної майстерності, філософічності й поетичного самовираження представників «тітрянного грона неокласиків», зокрема М. Рильського; уміння вчитися впродовж життя — уміння аналізувати, узагальнювати, систематизувати одержану інформацію; емоційно-ціннісне ставлення: розвиток відчуття естетики поетичного образу, урівноваженості й філософської самозаглибленості під час зіткнення з життєвими проблемами

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
8		Максим Рильський, «У теплі дні збирання винограду...» Сонет «У теплі дні збирання винограду...» — вишуканий зразок неокласичної інтимної лірики. Краса природи, краса людини та її почуттів. Звернення до античних образів Епіграф уроку <i>Тій формі й зміст най буде відповідний...</i> Іван Франко Проблемне запитання Чому поет ХХ століття для розповіді про внутрішній світ свого ліричного героя звертається до античних образів?	Предметні: уміння виразно й усвідомлено читати й аналізувати поезію «у теплі дні збирання винограду...»; визначати основні ознаки індивідуального почерку, провідні мотиви і настрої; пояснювати смислову і настроєву значущість деталей, образів; ключові: спілкування державною мовою — уміння висловлювати власні думки з приводу поетичної майстерності М. Рильського; знаходити у творі образи й символи, пов'язані зі світом природи та людської діяльності, розкривати їхній зміст і роль у тексті; розуміння значення читання художньої літератури для духовного здоров'я людини; емоційно-ціннісне ставлення: розвиток відчуття естетики поетичного образу; відстоювання гуманістичних цінностей, критичне мислення, усвідомлення переваг гуманізму над ідеологіями, уміння передбачати наслідки власних помилок і виправляти їх
9		Урок розвитку мовлення № 1 (усно). Конкурс читців Епіграф уроку <i>Поезія — це мова молодих.</i> Дмитро Павличко <i>О слів жорстока і солодка влада!</i> Борис Олійник Проблемне запитання За яких умов виразне читання стає одним зі способів аналізу тексту?	Предметні: уміння логічно висловлювати власні думки, давати оцінку художнім творам, використовуючи навички критичного мислення; ключові: спілкування державною мовою — уміння висловлювати власні судження про виразне читання, розуміти українськомовні тексти різних жанрів і стилів; математична компетентність — розвиток абстрактного мислення, прагнення висловлюватися точно, логічно та послідовно; ініціативність і підприємливість — уміння здійснювати задумане, рефлексувати й оцінювати результати

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
10		Урок позакласного читання № 1. Мій улюблений поет початку XX століття Епіграф уроку <i>Коли на волю душу випускаєш...</i> Іван Драч Проблемне запитання Що робить поезію невмирущою?	Предметні: уміння логічно висловлювати власні думки, давати оцінку художнім творам, використовуючи навички критичного мислення; активно послуговуватися літературознавчими термінами <i>модернізм, імпресіонізм, експресіонізм, неоромантизм, символізм, футуризм, неокласицизм</i>; ключові: <i>спілкування державною мовою</i> — уміння толерантно дискутувати, відстоювати власну думку
11		Контрольна робота № 1 (за темами «Розстріляне відродження», «Літературний авангард», «Поетичне самовираження», «Київські «неокласики»). Тестування	Предметні: уміння виявляти знання змісту вивчених творів, уміння коментувати твори, аналізувати художні образи; ключові: <i>спілкування державною мовою</i> — уміння послуговуватися державною мовою для створення власних текстів; <i>математична компетентність</i> — уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, виділяти головну та другорядну інформацію, чітко формулювати визначення і будувати гіпотези; <i>уміння вчитися впродовж життя</i> — уміння визначати мету і цілі власної діяльності, планувати й організовувати її, здійснювати задумане, рефлексувати й оцінювати результати; <i>ініціативність і підприємливість</i> — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції, презентувати власні ідеї та ініціативи

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
ПРОЗОВЕ РОЗМАЙТТЯ			
12		Жанрово-стильове розмаїття прози 20-х років ХХ століття. Нові теми, проблеми. Часткова ідеологічна заангажованість, експериментаторські модерністські пошуки, оперта на національну і європейську традиції. Заб'язок із поезією. Микола Хвильовий (М. Фітільов). Життєвий і творчий шлях. Провідна роль у літературно-мистецькому житті 1920-х років. Романтичність світобачення. Участь у ВАПЛІТЕ, у дискусії 1925—1928 років Епіграф уроку ...Оскільки наша література стає наразі на свій власний шлях розвитку, остільки перед нами стає таке питання: на яку із світових літератур вона мусить взяти курс. Микола Хвильовий. «Думки проти течії» Проблемне запитання Чому 20-ті роки ХХ століття відзначилися прозовим розмаїттям?	Предметні: уміння виявляти знання про розвиток української прози 1920-х років, називає її представників, творчу біографію Миколи Хвильового; ключові: спілкування державною мовою — уміння поспілкуватися державною мовою в різних життєвих ситуаціях, відстоювати право спілкуватися українською мовою в різноманітних сферах життя; уміння вчитися впродовж життя — уміння визначати мету і цілі власної діяльності, планувати й організовувати її; здійснювати задумане, рефлексувати й оцінювати результати; ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції; емоційно-ціннісне ставлення: відстоювання гуманістичних цінностей, критичне мислення, усвідомлення переваг гуманізму над ідеологіями, уміння передбачати наслідки власних помилок і виправляти їх
13		Микола Хвильовий (М. Фітільов), «Я (Романтика)» Миколи Хвильового — новела про проблему внутрішнього роздвоєння людини між гуманізмом і фанатичною відданістю революції, між загальнолюдськими, вічними цінностями й політичною кон'юктурою. Реальне та уявне у творі. Образ ліричного «Я». Роль присвяти. Образ матері, його символічність	Предметні: розуміння ідеологічних чинників, які вплинули на головного героя новели й призвели до трагічного роздвоєння «Я»; уміння характеризувати ідеологічну заангажованість, світоглядні й психологічні особливості персонажів; висловлювати власну думку про неприпустимість перемоги зла в людині; визначати жанр твору, основні риси індивідуального стилю; пояснювати смислову й настророву значущість образів у новелі; ключові: спілкування державною мовою — уміння дискутувати з приводу порушених

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
		Епіграф уроку ... характер у Хвилювого твориться за межами традиційної характерності. Кат і герой, генії і нездра, переможець і переможений зливаються в руслі однієї особистості. ... Л. Колімієць Проблемне запитання Так хто ж вони, зрештою, були — оптимісти чи песимісти? (Юрій Шерех)	у творі проблем, толерантно відстоювати власну позицію, висловлювати судження про актуальність проблем твору; ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції; обізнаність та самовираження у сфері культури — уміння зіставляти специфіку розкриття певної теми (образу) в різних видах мистецтва, ідентифікувати себе як представника певної культури, визначати роль і місце української культури в загальноєвропейському і світовому контекстах
14		Юрій Яновський, «Майстер корабля». Творча біографія письменника, загальна характеристика творчості. Ю. Яновський і кіно. Романтичність світовідчуття. Романтизована стихія національно-визвольного руху (роман «Чотири шаблі»). Роман у новеллах «Вершини» — зразок соціалізму. Новаторство художньої форми («Майстер корабля»): модерний сюжет, що інтригує, умовність фабули, зміщення часопростору Епіграф уроку Я буду суворим майстром. Юрій Яновський Проблемне запитання У чому полягає умовність часопростору роману?	Предметні: знання фактів життєвої і творчої біографії письменника, 2–3 його творів; характеризувати особливості світовідчуття і світобачення митця і їхній вплив на творчість; розповідати про роботу Ю. Яновського на Одеській кінофабриці; ключові: спілкування державною мовою — уміння послуговуватися державною мовою в мовленні; математична компетентність — уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію; інформаційно-цифрова компетентність — уміння працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації; уміння читати впродовж життя — навичка визначати мету і цілі власної діяльності, планувати й організовувати її, здійснювати задумане, оцінювати результати, готувати удосконалювати власне мовлення; соціальна та громадянська компетентності — уміння аргументовано й грамотно висловлювати власну думку; емоційно-ціннісне ставлення: усвідомлення зв'язку внутрішньої свободи митця з його творчістю; самостійність мислення, уміння аргументовано доводити власні судження

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
15		Юрій Яновський, «Майстер корабля». Проблеми творення нової української культури, духовності української людини, її самоусвідомлення в новій дійсності, символічність образів роману <i>Епіграф уроку</i> <i>Метафоричний лад роману підводить до думки, що з творчим натхненням, з турботою про культуру кожної нації, про завітний день людства має будуватися все життя на планеті....</i> <i>Михайло Насенко</i> <i>Проблемне запитання</i> Чи є актуальними проблеми, порушені Юрієм Яновським у романі «Майстер корабля»?	Компетенції, що формуються Предметні: уміння розкривати проблеми, символічність образів роману, зміст понять «умовність зображення», «художній час і простір» та оперувати ними під час аналізу художнього твору; ключові: спілкування державною мовою — уміння застосовувати різноманітні комунікативні стратегії залежно від мети спілкування, толерантно дискутувати, відстоювати власну думку; інформаційно-цифрова компетентність — уміння діяти за алгоритмом, працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації; ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції, презентувати власні ідеї та ініціативи чітко, грамотно, використовуючи доцільні мовні засоби; соціальна та громадянська компетентності — уміння толерантно відстоювати власну позицію в дискусії
16		Юрій Яновський, «Майстер корабля». Неоромантичні герої роману. <i>То-Ма-Кі, Режисер, Сев, Тайя та їх прототипи, модерністські образи Міста, Моря. Морально-етичні колізії твору. Національне кризь призму загальнолюдського</i> <i>Епіграф уроку</i> <i>Людина — натура творча. Людині треба, щоб її робота залишалася після неї самою жити.</i> <i>Юрій Яновський</i> <i>Проблемне запитання</i> Як національне може передаватися через призму загальнолюдського?	Предметні: уміння розкривати морально-етичні колізії роману «Майстер корабля», аналізувати художні образи, з'ясовувати їх символічність та ознаки неоромантизму; ілюструвати, як автор розкриває національне кризь призму загальнолюдського; ключові: спілкування державною мовою — уміння розуміти українськомовні тексти різних жанрів і стилів, послугуватися державною мовою в різноманітних життєвих ситуаціях, усвідомлювати роль української мови як ключового чинника творення нації і держави, самоствердження особистості; математична компетентність — розвиток абстрактного мислення, уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію, чітко формулювати визначення і будувати гіпотези, перетворювати інформацію з однієї форми в іншу

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
17		Валер'ян Підмогильний, «Місто». Валер'ян Підмогильний як автор інтелектуально-психологічної прози, перекладач. Життєвий шлях письменника, трагічна загибель. Світові мотиви підкорення людиною міста, її самоствердження в ньому, інтерпретовані на національному матеріалі Епіграф уроку <i>Торуй свій шлях, той, що твоїм назавсє...</i> <i>Василь Стус «Терпи, терпи — терпець тебе шліфує...»</i> Що стало причиною трагічної долі В. Підмогильного? Проблемне запитання	Предметні: знання творчої біографії письменника; значення терміну «урбаністичний роман»; ключові: спілкування державною мовою — ключові: уміння вчитися впродовж життя — уміння визначати мету і цілі власної діяльності й розвитку, планувати й організовувати їх, здійснювати задумане, рефлексувати й оцінювати результати; ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції, презентувати власні ідеї та ініціативи чітко, грамотно, використовуючи доцільні мовні засоби; соціальна та громадянська компетентності — уміння висловлювати власне ставлення до письменника, знаходити паралелі в сьогоденні; дискутувати
18		Валер'ян Підмогильний, «Місто». Зображення «цілісної» людини: в єдності біологічного, духовного, соціального в романі Валер'яна Підмогильного «Місто». Образ українського інтелігента Степана Радченка, вихідця із селян, еволюція його характеру, проблеми ствердження в міському середовищі Епіграф уроку <i>Роман Підмогильного — це роман про вину, якої не можна уникнути, бо вона — закон життя.</i> <i>Юрій Шерех</i> Проблемне запитання Що дозволяє назвати твір В. Підмогильного урбаністичним романом?	Предметні: розуміння впливів цивілізаційних процесів на людину, психологічну мотивацію вчинків Степана Радченка та інших персонажів, іронічності авторської оповіді; ключові: спілкування державною мовою — уміння послуговуватися державною мовою для створення характеристики персонажа, порівняння образів, математична компетентність — розвиток абстрактного мислення, уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; інформаційно-цифрова компетентність — уміння працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації; уміння вчитися впродовж життя — уміння користуватися різними джерелами інформації, знаходити, аналізувати, систематизувати й узагальнювати одержану інформацію, перетворювати її з однієї знакової системи в іншу, працювати в парі, групі; емоційно-ціннісне ставлення: усвідомлення моральних, психологічних аспектів самоствердження людини

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
19		Валер'ян Підмогильний, «Місто». <i>Морально-етичні колізії твору. Жіночі образи в ньому</i> <i>Епіграф уроку</i> <i>Місто є символом певного типу свідомості як автора, так і його героя.</i> <i>Соломія Павличко</i> <i>Проблемне запитання</i> Чому дослідник Юрій Шерех стверджував, що В. Підмогильний був «єдиним справді великим українським прозаїком, — не в тому сенсі, що не писав віршів, а в тому сенсі, що його проза була справді прозою»?	Предметні: уміння характеризувати маргінальний образ українського інтелегента; аналізувати світоглядну й психологічну еволюцію його характеру; пояснювати роль жіночих образів у романі; ключові: спілкування державною мовою — уміння послуговуватися державною мовою для характеристики й аналізу художніх творів, усвідомлення ролі української мови як ключового чинника творення нації і держави, самоствердження особистості; математична компетентність — уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію, будувати гіпотези; інформаційно-цифрова компетентність — уміння працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації; обізнаність та самовираження у сфері культури — уміння читати літературні твори, використовувати досвід взаємодії з творами мистецтва в життєвих ситуаціях, потреба читання літературних творів для естетичної насолоди та рефлексії над прочитаним
20		Остап Вишня (Павло Губенко), «Моя автобіографія», «Письменники», «Сом» Трагічна творча доля українського гумориста, велика популярність і значення його усмішок у 1920-ті роки. Відбиток у них тодішнього суспільства, літературно-мистецького середовища. Письменник і його час <i>Епіграф уроку</i> <i>Все життя гумористом! Господи! Збожеволіти можна від сум!</i> <i>Остап Вишня</i>	Предметні: знання про гумористичну, сатирично-викривальну традицію української літератури (Фольклор, С. Руданський, Л. Глібов, І. Нечуй-Левицький, І. Карпенко-Карий); уміння проводити аналогію між подіями життя письменника і їх зображенням у творах митця у своєрідній стилізовій манері («Моя автобіографія», «Письменники»); ключові: спілкування державною мовою — уміння застосовувати різноманітні комунікативні стратегії залежно від мети спілкування, толерантні дискусувати, відстоювати власну думку, поцінювати красу і багатство української мови, усвідомлювати роль української мови як ключового чинника

№ з/п	Дата	Тема уроку Проблемне запитання Чи можлива сатира в тоталітарній державі?	Компетенції, що формуються
21		Остап Вишня (Павло Губенко), «Моя автобіографія», *«Письменники», *«Сон» Оптимізм, любов до природи, людини, м'який гумор як риса індивідуального почерку Остапа Вишні. Лейзаж, портрет, характер людини, авторський голос, народні прикмети, прислів'я та приказки в усмішках Епіграф уроку Читав, думаю: «Чому смішно? Звідки сміх?» Остап Вишня Проблемне запитання Від чого рятує гумор?	творення нації і держави, самоствердження особистості, спілкування іноземними мовами — уміння порівнювати оригінальні художні тексти та їх українськомовні переклади, утверджувати багатство української мови, обстоювати можливості перекладу українською мовою будь-якого тексту іноземної мови; математична компетентність — розвиток абстрактного мислення, уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; уміння вчитися впродовж життя — уміння користуватися різними джерелами інформації, знаходити, аналізувати, систематизувати й узагальнювати одержану інформацію, працювати в парі, групі, читати, використовувати різні види читання (вибіркове, навчальне); ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції; соціальна та громадянська компетентності — уміння толерантно відстоювати власну позицію в дискусії, поважати відмінні від власних погляди, ідеї, вірування, здатність співчувати, поцінювати людську гідність; емоційно-ціннісне ставлення: усвідомлення оптимістичної ролі гумору в житті людини Предметні: уміння аналізувати усмішки, пояснювати жанрові особливості; ; ключові: спілкування державною мовою — уміння розуміти українськомовні тексти різних жанрів і стилів, складати висловлювання про щастя людини, плінність життя; ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції, дискутувати з приводу порушених у творі проблем, толерантно відстоювати власну позицію; емоційно-ціннісне ставлення: усвідомлення художнього слова як увічненого для поколінь досвіду життя людини, її думок, переживань

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
22		Контрольна робота № 2 (за темою «Прозове розмаїття»). Контрольний письмовий твір	Предметні: уміння аналізувати образи твору, виявляти авторську позицію, власне ставлення до проблем, порушених у творі; ключові: спілкування державною мовою — уміння відстоювати власну думку, поцінювати красу і багатство української мови, усвідомлювати роль української мови як ключового чинника творення нації і держави, самоствердження особистості; математична компетентність — розвиток абстрактного мислення, уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію
23		Урок розвитку мовлення № 2. Складання гуморески (усмішки) на актуальні теми Епіграф уроку <i>Як я люблю цей народ, коли він мене «зничтожає» своєю мудрістю, своїм допетлом, своїм неперевершеним «своїм»...</i> <i>Остап Вишня</i> Проблемне запитання «Як стати письменником?» (Остап Вишня)	Предметні: уміння коментувати власне розуміння понять честі, справедливості, людської гідності й можливі способи їхнього ствердження; ключові: спілкування державною мовою — уміння переконливо й толерантно висловлювати власні судження, застосовувати різноманітні комунікативні стратегії залежно від мети спілкування; математична компетентність — прагнення висловлюватися точно, логічно та послідовно; уміння вчитися впродовж життя — користуватися різними джерелами інформації, знаходити, аналізувати, систематизувати й узагальнювати одержану інформацію, розуміння ролі читання для власного інтелектуального зростання; ініціативність і підприємливість — виявлення лідерських якостей, готовність брати відповідальність за себе та інших; емоційно-ціннісне ставлення: усвідомлення оптимістичної ролі гумору в житті людини; розвиток самокритичності, спроможності проводити доречні аналогії

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
МОДЕРНА ДРАМАТУРГІЯ			
24		Розвиток національного театру, драматургії 1920—1930 рр. «Березіль» Леся Курбаса, Харківський театр ім. І. Франка. Шлях драматургії від ідеологічних азіток до психологічної драми. П'єси В. Винниченка, М. Куліша, І. Дніпровського, І. Кочерги, Я. Мамонтова на перетині традицій «корифеїв», зарубіжної класики і модерної драматургії. Національний матеріал і вселюдські, «вічні» мотиви та проблеми у п'єсах Миколи Куліша. Основне про життєвий і творчий шлях митця. Зв'язок із театром Л. Курбаса <i>Епіграф уроку</i> В мистецтві шукання не може припинитись. <i>Леся Курбас</i> Чим же вагомий для нас доробок Миколи Куліша?	Предметні: розуміння особливостей розвитку драматургії й театру 1920-х років; уміння розповідати про це; проводити аналогії з іншими явищами культури; знання творчої біографії письменника, його зв'язок із театром Курбаса; ключові: спілкування державною мовою — уміння переконливо й толерантно висловлювати власні судження; усвідомлювати роль української мови як ключового чинника творення нації, самоствердження особистості; соціальна та громадянська компетентності — осмислення ролі соціального статусу, моделі його досягнення; уявлення про справжні та фальшиві цінності, спираючись на текст; висловлювати власні міркування, проводячи аналогії з сучасним життям; емоційно-ціннісне ставлення: розвиток критичного мислення, готовність захищати власну мовну ідентичність; усвідомлення належності до рідного народу
25		Микола Куліш, «Мина Мазайло». Сатирична комедія «Мина Мазайло». Проблема готовності українського суспільства бути українським (на прикладі позиції, поведінки діючих осіб). Специфіка комедійного жанру: про серйозне легко, грайливо <i>Епіграф уроку</i> ... шлях через його український світ виводить нас на вершини, з яких видно людськість і вічність. <i>Юрій Лавериненко</i>	Предметні: розуміння історико-політичних чинників, які вплинули на зіткнення головних дійових осіб у сатиричній комедії; сатиричне спрямування п'єси; ключові: спілкування державною мовою — уміння висловлювати власну думку про українську ментальність, національний характер, народну мораль і етику, поцінювати красу і багатство української мови; математична компетентність — уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, чітко формулювати визначення і будувати гіпотези; уміння вчитися впродовж життя — готовність удосконалювати власне мовлення; ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
		Проблемне запитання Чи готові ми бути українцями?	позиції, презентувати власні ідеї та ініціативи чітко, грамотно, використовуючи доцільні мовні засоби, розуміння ролі комунікативних умінь для успішної професійної кар'єри; обізнаність та самовираження у сфері культури — ідентифікація себе як представника певної культури, емоційно-ціннісне ставлення: усвідомлення основних рис української ментальності, її значення для самопізнання й успішної реалізації в сучасному суспільстві
26		Микола Куліш, «<i>Мина Мазайло</i>». Розв'инчення національного нігілізму, духовної обмеженості на матеріалі українізації (<i>Мина, Мокій, дядько Тарас, тьотя Мотя</i>). <i>Сатиричне викриття бездуховності обивателів, що зрікаються своєї мови, культури, родового коріння.</i> Драматургічна майстерність автора. Актуальність п'єси для нашого часу Епіграф уроку <i>Ви серйозно, чи по-українському?</i> Микола Куліш Проблемне запитання Чи є мовна проблема головною у творі Миколи Куліша?	Предметні: уміння характеризувати образи дійових осіб, світоглядну, громадянську позицію кожного з них; аналізувати умовність часопростору, природу конфліктів; висловлювати власну думку про типові сприйняття дійсності обивателем; визначати жанр твору, основні проблеми; пояснити роль деталей; ключові: спілкування державною мовою — уміння розуміти українськомовні тексти різних жанрів і стилів; математична компетентність — будувати гіпотези, прагнення висловлюватися точно, логічно та послідовно; компетентності в природничих науках і технологіях — уміння критично оцінювати результати людської діяльності в природному середовищі, відображені у творах літератури; соціальна та громадянська компетентності — уміння розрізняти маніпулятивні технології і протистояти їм, аргументовано й грамотно висловлювати власну думку, уникати дискримінації інших у процесі спілкування
		ПЕРЛИНИ ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ	
27		Автономність, відкритість зарубіжним традиціям і новітнім процесам, розвиток української літератури в Західній Україні до 1939 року. Богдан-Ігор Антонович, «<i>Зелена євангелія</i>».	Предметні: загальне уявлення про розвиток української літератури в Західній Україні до 1939 р., знання про її основних представників; уміння розповідати про митця; давати загальну характеристику його творчості; виразно й усвідомлено читати поезії; визначати головні

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
		«Зелена євангелія» Богдана-Ігора Антонича — нерозривна єдність природи і людини, ідея життєствердження. <i>Коротко про митця.</i> <i>Аполітичність, наскрізна життєствердність, метафоричність і міфологізм поезії; екзотика лемківського краю в контексті вселядських мотивів.</i> <i>Лемківська конкретика як джерело образних асоціацій</i> <i>Епіграф уроку</i> <i>Прийшли лемки у крисаях... Богдан-Ігор Антонич</i> <i>Проблемне запитання</i> Чому в літературі Західної України до 1939 року існували різні літературні напрями?	мотиви, ідеї; коментувати їх; давати їм власну оцінку; ключові: спілкування державною мовою — уміння послуговуватися державною мовою для оцінки й характеристики поетики імпресіонізму, внеску митця у розвиток української літератури; математична компетентність — уміння виокремлювати головну та другорядну інформацію, прагнення висловлюватися точно, логічно та послідовно; інформаційно-цифрова компетентність — критичне ставлення до медійної інформації; уміння вчитися впродовж життя — уміння планувати й організовувати, здійснювати задумане, рефлексувати й оцінювати результат; соціальна та громадянська компетентності — уміння толерантно відстоювати власну позицію в дискусії; обізнаність та самовираження у сфері культури — уміння зіставляти специфіку розкриття певної теми (<i>образу</i>) у творах різних митців
28		Богдан-Ігор Антонич, «Різдво», *«Коляда». Посадження язичницьких мотивів із християнськими («Різдво», *«Коляда»). <i>Роздуми над поезією Б.-І. Антонича</i> <i>Епіграф уроку</i> <i>Народився Бог на санях...</i> <i>Богдан-Ігор Антонич</i> <i>Проблемне запитання</i> Що символізує Різдво у творах Антонича?	Предметні: загальне уявлення про розвиток української літератури в Західній Україні до 1939 р., знання її основних представників; уміння розповідати про митця; давати загальну характеристику його творчості; виразно й усвідомлено читати поезії; визначати головні мотиви, ідеї; коментувати їх; давати їм власну оцінку; уміння характеризувати алегоричність образів; аналізувати засоби художньої виразності; ключові: спілкування державною мовою — уміння розуміти українськомовні тексти різних жанрів і стилів; математична компетентність — розвиток абстрактного мислення, уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; компетентності в природничих науках і технологіях — уміння критично оцінювати результати людської діяльності в природному середовищі; ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції; обізнаність та самовираження у сфері культури — уміння зіставляти специфіку розкриття певної теми (<i>образу</i>) в різних видах мистецтва, зіставляти специфіку розкриття біблійних мотивів у літературі й музиці

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
29		Осип Турянський, «По́за межами болю». «По́за межами болю» Осипа Турянського — поема в прозі, що хвилює, єднає людські серця, звільняє і просвітлює душу. <i>Коротко про письменника.</i> <i>Історичний матеріал Першої світової війни як предмет художнього узагальнення й філософського осмислення.</i> <i>Умовність зображення (події поза конкретним часом і простором).</i> Епіграф уроку ... експресіоністична поетика підносить роман «По́за межами болю» в один рівень із кращими європейськими творами на воєнну тематику... <i>Наталія Мафтин</i> Проблемне запитання З якими творами західноєвропейської літератури перегукується повість «По́за межами болю»?	Предметні: розуміння та уміння пояснювати умовність зображення, створення художньої реальності на конкретному матеріалі; ключові: спілкування державною мовою — уміння розуміти українськомовні тексти різних жанрів і стилів, послуговуватися державною мовою в різноманітних життєвих ситуаціях, застосовувати різноманітні комунікативні стратегії залежно від мети спілкування, толерантно дискутувати, відстоювати власну думку; математична компетентність — уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію, перетворювати інформацію з однієї форми в іншу (<i>складати хронологічну таблицю</i>); інформаційно-цифрова компетентність — уміння працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації; уміння вчитися впродовж життя — уміння визначати мету і цілі власної діяльності, застосовувати комунікативні стратегії відповідно до мети й ситуації спілкування; ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції, презентувати власні ідеї та ініціативи чітко, грамотно, використовуючи доцільні мовні засоби; емоційно-ціннісне ставлення: усвідомлення гуманізму як основи світоглядних переконань розвиненої особистості, оптимізму і життєствердження як важливих духовних цінностей буття
30		Осип Турянський, «По́за межами болю». Гуманістичний, життєствердний пафос поеми в прозі, його вселюдська значимість і всеохопність. <i>Загальнолюдські мотиви і гуманістичні цінності.</i> <i>Біологічні інстинкти і духовна воля до життя: ідея перемоги духу над матерією</i>	Предметні: уміння розглядати ідейно-художній зміст окремих фрагментів твору; коментувати їх; виокремлювати основні ідеї; визначати особливості і роль композиції, пейзажу, інших художніх засобів для втілення головних думок; ключові: спілкування державною мовою — уміння толерантно дискутувати, відстоювати власну думку; уміння вчитися впродовж життя — уміння користуватися різними джерелами інформації, знаходити, аналізувати,

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
		Епіграф уроку <i>Допоки людина не здається, вона сильніша власної долі</i> Е. М. Ремарк Проблемне запитання Що допомагає людині вистояти: біологічні інстинкти чи воля до життя?	систематизувати й узагальнювати одержану інформацію, працювати в парі, групі, читати, використовуючи різні види читання (<i>вибіркове, навчальне</i>); ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції; соціальна та громадянська компетентності — уміння толерантно відстоювати власну позицію в дискусії, поважати відмінні від власних погляди, ідеї, вірування, здатність співчувати, поцінювати людську гідність
31		Контрольна робота № 3 (за темами «Модерна драматургія», «Перлини західноукраїнської літератури»). Тестування	Предметні: уміння характеризувати образи, визначати художні особливості, проблематику творів, їхнє значення в історії української літератури; ключові: спілкування державною мовою — уміння послуговуватися державною мовою у власному висловленні; математична компетентність — уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію; уміння вчитися впродовж життя — уміння визначати мету і цілі власної діяльності, рефлексувати й оцінювати результат; ініціативність і підприємливість — уміння презентувати власні ідеї та ініціативи чітко, грамотно, використовуючи доцільні мовні засоби; обізнаність та самовираження у сфері культури — уміння визначати роль і місце української культури в загальноєвропейському і світовому контекстах
32	Література рідного краю. Урок № 1		Предметні: знання письменників рідного краю, уміння розповідати про них, уміння застосовувати літературознавчі поняття під час аналізу творів письменників рідного краю, ключові: спілкування державною мовою — уміння послуговуватися державною мовою в різноманітних життєвих ситуаціях; компетентності в природничих науках і технологіях — уміння критично оцінювати результат людської діяльності в природному середовищі, відображені у творах літератури; інформаційно-цифрова компетентність —

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
			уміння працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації; емоційно-ціннісне ставлення: виховання шанобливого ставлення до митців свого краю як до особливо одарованих людей, співців рідної землі
«ПІД ЧУЖИМ НЕБОМ»			
33		Література письменників-емігрантів. «Празька школа» української поезії та її представники Епіграф уроку <i>А поляг ридав: На Захід... На захід... На захід...</i> <i>І услід — риготався Схід.</i> Євген Маланюк Проблемне запитання Чи може поет-вигнанець, поет-біженець залишатися зі своїм народом?	Предметні: знання і уміння розповідати про історичні умови і функціонування української літератури за кордоном, про «празьку школу» української поезії та її представників; ключові: спілкування державною мовою — уміння розуміти українськомовні тексти різних жанрів і стилів; математична компетентність — розвиток абстрактного мислення, уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції, презентувати власні ідеї та ініціативи чітко, грамотно, використовуючи доцільні мовні засоби, використовувати комунікативні стратегії для формулювання власних пропозицій, рішень і виявлення лідерських якостей, готовність брати відповідальність за себе та інших; емоційно-ціннісне ставлення: усвідомлення того, що життєва позиція кожного впливає на розвиток усієї країни
34		Євген Маланюк, «Уривок з поеми». Художнє осмислення героїчної і трагічної історії України, оптимістичний висновок про її майбутнє в поезії «Уривок з поеми» Євгена Маланюка. <i>Коротко про митця. Її актуальність, символічність назви твору «Уривок з поеми»</i>	Предметні: знання про життя і творчість Є. Маланюка; уміння розкривати особливості художнього осмислення долі України в поезії «Уривок з поеми»; пояснювати символічність її назви; указує на актуальність оптимістичного висновку про майбутнє України; ключові: спілкування державною мовою — уміння послуговуватися державною мовою в усному мовленні; математична компетентність — уміння виокремлювати головну та другорядну інформацію;

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
		Епіграф уроку Я волю полюбив державну... Проблемне запитання Чому твір має назву «Уривок з поеми»? Євген Маланюк	інформаційно-цифрова компетентність — уміння працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації; уміння вчитися впродовж життя — навичка визначати мету і цілі власної діяльності, планувати й організовувати її; соціальна та громадянська компетентності — уміння аргументовано й грамотно висловлювати власну думку; емоційно-ціннісне ставлення: розуміння того, що поетичне слово — могутній засіб впливу на духовність, інтелект людини
35		Євген Маланюк, «Напис на книзі віршів...». «Напис на книзі віршів...» — ліричний роздум про призначення поезії, важливості місії поета закарбовувати свій час для нащадків Епіграф уроку І стилосом бував стилет. Євген Маланюк Проблемне запитання У чому полягає місія Поета?	Предметні: уміння характеризувати із посиланням на текст поезії «Напис на книзі віршів» погляди митця на призначення поезії, важливість місії поета закарбовувати свій час для нащадків; ключові: спілкування державною мовою — уміння послуговуватися державною мовою в різних життєвих ситуаціях, відстоювати право спілкуватися українською мовою в різноманітних сферах життя; уміння вчитися впродовж життя — уміння визначати мету і цілі власної діяльності, планувати й організовувати її, здійснювати заплановане, рефлексувати й оцінювати результати; ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції
36		Іван Багряний (І. Лозов'ягин), «Тигролови». Основні віхи життя й творчості митця, його громадянська позиція. «Тигролови» як український пригодницький роман Епіграф уроку Я — український письменник. Іван Багряний. Посвята до поеми «Ave Maria»	Предметні: знання основних віх життя письменника, його творчості; уміння коментувати зміст роману; ключові: уміння вчитися впродовж життя — уміння визначати мету і цілі власної діяльності й розвитку, планувати й організовувати їх, здійснювати задумане, рефлексувати й оцінювати результати; ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції, презентувати власні ідеї та ініціативи чітко, грамотно, використовуючи доцільні мовні засоби, утверджувати право кожного на власну думку;

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
		Проблемне запитання Чи близькі проблеми, які порушували письменники, що перебували на чужині, нашим сучасникам?	обізнаність та самовираження у сфері культури — уміння зіставляти специфіку розкриття певної теми (образу) в різних видах мистецтва; емоційно-ціннісне ставлення: розуміння, що свобода і незалежність особистості є обов'язковою умовою творчості митця
37		Іван Багряний (І. Лозов'ягін), «Тигролови». Проблема свободи й боротьби за визволення. Жанрові особливості (динаміка сюжету, неоромантичність та ін.) Вольовий характер Григорія Многогрішного. Родина Сірка, майор Медвин. Символіка роману, ідея перемоги добра над злом. Популярність твору в повоєнній Європі. Актуальність для нашого часу Епіграф уроку <i>Ходи тільки по лінії найбільшого опору — і ти пізнаєш світ.</i> Іван Багряний Проблемне запитання Коли нам, українському народові, буде повернене право на свободу і незалежність... Іван Багряний «Чому я не хочу вертатися до СРСР?»	Предметні: уміння визначати його жанрові особливості; характеризувати образи; висловлювати власне ставлення до основних проблем, порушених у творі; ключові: спілкування державною мовою — уміння добирати цитати для характеристики ситуацій та образів; коментувати вчинки героїв; знаходити паралелі до образів у творах української та зарубіжної літератури; математична компетентність — розвиток абстрактного мислення, уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію, чітко формулювати визначення і будувати гіпотези, перетворювати інформацію з однієї форми в іншу; інформаційно-цифрова компетентність — уміння діяти за алгоритмом, працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації; обізнаність та самовираження у сфері культури — уміння зіставляти специфіку розкриття певної теми (образу) в різних видах мистецтва; емоційно-ціннісне ставлення: усвідомлення того, що любов до рідного краю — джерело творчої наснаги Предметні: уміння коментувати проблематику роману; характеризувати образи-персонажі, порівнювати образи дійових осіб; порівнювати авторську позицію; ключові: спілкування державною мовою — уміння висловлювати власну думку про українську ментальність, національний характер; уміння вчитися впродовж життя — навичка визначати мету і цілі власної діяльності, планувати й організовувати її, здійснювати задумане, рефлексувати й оцінювати
38		Урок розвитку мовлення № 3. Створення сценарію «буктрейлера» роману Івана Багряного «Тигролови»	

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
			результат; ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції, презентувати власні ідеї та ініціативи чітко, грамотно, використовуючи доцільні мовні засоби, розуміння ролі комунікативних умінь для успішної професійної кар'єри
		ВОЄННЕ ЛІХОЛІТТЯ	
39		Участь українських письменників у Другій світовій війні. Активізація патріотичної тематики, героїчного пафосу, посилення філософічності в літературі цього періоду. Засилля соціалізму в мистецтві повоєнного періоду. Олександр Довженко, «Щоденник» (періоду війни) Трагічна творча біографія митця. Відомий у світі кінорежисер, засновник поетичного кіно. Романтичне світобачення. Довженко-художник. Довженко-прозаїк (оповідання часів війни, кіноповість «Україна в огні»). Джерело вивчення історії його життя і трагічної доби — «Щоденник». Правда про український народ, його історію крізь призму авторського бачення й оцінки. Національні та загальнолюдські проблеми, поєднання особистісного, виражального початку з публіцистикою	Предметні: знання про літературу воєнного періоду; творчу біографію митця; розуміння її трагізму; уміння розповідати про Довженка-кінорежисера, називати його основні фільми, 2–3 прозові твори; розуміння особливостей світобачення; уміння залучати «Щоденник» як джерело вивчення біографії митця в контексті його доби; особливості авторського бачення й оцінки історії України й українського народу, розкриття національних і загальнолюдських проблем; ключові: спілкування державною мовою — уміння переконливо й толерантно висловлювати власні судження, застосовувати різноманітні комунікативні стратегії залежно від мети спілкування; математична компетентність — прагнення висловлюватися точно, логічно та послідовно; уміння вчитися впродовж життя — користуватися різними джерелами інформації, знаходити, аналізувати, систематизувати й узагальнювати одержану інформацію, розуміння ролі читання для власного інтелектуального зростання; ініціативність і підприємливість — виявлення лідерських якостей, готовність брати відповідальність за себе та інших; розуміння особливостей світовідчуття українців, національного характеру, народної моралі та етики; усвідомлення важливості культурної самоідентифікації особистості; розуміння взаємозв'язку конкретного із загальним
		Епіграф уроку <i>Творчість Довженка — це перед усім він сам....</i> Макаєм Рильським Проблемне запитання Чому відома режисерка Лариса Шепітько назвала Довженка «мислителем нового часу»?	

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
40		Олександр Довженко, «Зачарована Десна». Історія написання «Зачарованої Десни» (1942—1956), автобіографічна основа, сповідальність. Ця кіноповість — у часи воєнного лихоліття як душевна розрада, сповідь, моральна опора для митця Епіграф уроку «Зачарована Десна» «виписувала» з української міфології роду, його історичної пам'яті, культу предків... Проблемне запитання Чому Довженко почав писати кіноповість «Зачарована Десна» в часи воєнного лихоліття? Б. Спеланишин	Предметні: уміння аналізувати текст «Зачарованої Десни», художньо-стильові особливості твору; оперувати поняттями «кіноповість», «публіцистичність»; указувати на риси автобіографічності в кіноповісті; ключові: спілкування державною мовою — уміння розуміти українськомовні тексти різних жанрів і стилів, створювати власні тексти; інформаційно-цифрова компетентність — уміння діяти за алгоритмом, працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації; ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції, презентувати власні ідеї чітко, грамотно, використовуючи доцільні мовні засоби; соціальна та громадянська компетентності — уміння толерантно відстоювати власну позицію в дискусії; емоційно-ціннісне ставлення: розуміння особливостей світовідчуття українців, національного характеру, народної моралі та етики; усвідомлення важливості культурної самоідентифікації особистості; розуміння взаємозв'язку конкретного із загальним
41		Олександр Довженко, «Зачарована Десна». Послання минулого і сучасного. Два ліричні герої: малий Сашко і зріла людина, митець. Морально-етичні проблеми, порушені в кіноповісті Епіграф уроку Благословенна будь, моя незаймана дівця Десно... Проблемне запитання Чи актуальні морально-етичні проблеми твору?	Предметні: уміння характеризувати образи-персонажі; пояснювати особливості композиції, роль пейзажу; називати порушені у творі морально-етичні проблеми; ключові: математична компетентність — розвиток абстрактного мислення, уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; уміння читати впродовж життя — уміння використовувати різноманітні стратегії навчання, різні джерела інформації, знаходити, аналізувати, систематизувати й узагальнювати одержану інформацію, працювати в парі, групі; обізнаність та самовираження у сфері культури — уміння читати літературні твори, використовувати досвід взаємодії з творами мистецтва в життєвих ситуаціях, створювати тексти, висловлюючи власні ідеї, використовуючи відповідні зображувально-виражальні засоби

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
42		Олесь Гончар, «<i>Модри Камень</i>». Загальна характеристика доробку О. Гончара. Творчий злет у 1960-ті роки. <i>Коротко про письменника. Його громадянська й життєва позиції, роль у духовному відродженні нації. Рання новелістика (1940-ві роки), її неоромантизм. Мрія і дійсність у новелі «Модри Камень»</i> <i>Епіграф уроку</i> <i>Наш нинішній день наскрізь перетканий тим, що було...</i> <i>Олесь Гончар</i> <i>Проблемне запитання</i> Які неоромантичні риси властиві новелі «Модри Камень»?	Предметні: уміння наводити 2–3 цікаві факти з біографії Олесь Гончара; розповідати про роль митця в духовному відродженні нації; загально характеризувати творчий доробок; називати риси неоромантизму в ранній творчості; аналізувати проблематику й образи героїв новели «Модри Камень»; ключові: спілкування державною мовою — уміння розуміти україномовні тексти різних жанрів і стилів; математична компетентність — уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; уміння вчитися впродовж життя — уміння використовувати різноманітні стратегії навчання, різні джерела інформації, знаходити, аналізувати, систематизувати й узагальнювати одержану інформацію, працювати в парі, групі; соціальна та громадянська компетентності — уміння толерантно відстоювати власну позицію в дискусії
43		Олесь Гончар, «<i>Модри Камень</i>». Романтична ідея кохання, що перемагає смерть. <i>Образи українського біття і юної словачки Терези. Особливості оповіді, роль кольорової гами в новелі</i> <i>Епіграф уроку</i> <i>Лише вогонь в душі дає енергію книгам...</i> <i>Олесь Гончар</i> <i>Проблемне запитання</i> Чи може кохання перемогти смерть?	Предметні: уміння виявляти особливості оповіді, роль кольорової гами; визначати основну ідею твору; аргументувати жанрову приналежність твору; ключові: інформаційно-цифрова компетентність — уміння діяти за алгоритмом, працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації; ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції, презентувати власні ідеї чітко, грамотно, використовуючи доцільні мовні засоби; обізнаність та самовираження у сфері культури — уміння читати літературні твори, використовувати досвід взаємодії з творами мистецтва в життєвих ситуаціях, створювати тексти, висловлюючи власні ідеї, використовуючи відповідні зображувально-виражальні засоби

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
44		Контрольна робота № 4 (за темами «Під чужим небом», «Воєнне лихоліття»). Тестування	Предметні: уміння розрізняти види й жанри літератури, пояснювати роль художнього слова в житті українського народу, коментувати проблематику; характеризувати образи-персонажі, засоби їх зображення; порівнювати образи дійових осіб; пояснювати авторську позицію; ключові: спілкування державною мовою — уміння розуміти українськомовні тексти різних жанрів і стилів, послуговуватися державною мовою для написання контрольної роботи; математична компетентність — розвиток абстрактного мислення, уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію, чітко формулювати визначення; інформаційно-цифрова компетентність — уміння діяти за алгоритмом; уміння вчитися впродовж життя — уміння визначати мету і цілі власної діяльності, систематизувати й узагальнювати одержану інформацію; ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції, презентувати власні ідеї чітко, грамотно, використовуючи доцільні мовні засоби
		ЛІТЕРАТУРНЕ «ШІСТДЕСЯТНИЦТВО»	
45		Нова хвиля відродження української літератури на початку 1960-х років. Його зв'язок із дисидентським рухом. Ідейно-стильове розмаїття, тематична і формотворча новизна творчості «шістдесятників» Епіграф уроку ...крила підіймай свої тугії безсмертним цвітом правди і надії! Іван Драч	Предметні: розуміння зв'язку літературного явища «шістдесятництва» з дисидентським рухом; уміння зв'язувати зв'язок світогляду митця із творчістю; називати поетів-«шістдесятників»; загально характеризувати їхню творчість; ключові: спілкування державною мовою — уміння переконливо й толерантно висловлювати власні судження, застосовувати різноманітні комунікативні стратегії залежно від мети спілкування; математична компетентність — прагнення висловлюватися точно, логічно та послідовно; уміння вчитися впродовж життя — користуватися різними джерелами інформації, знаходити, аналізувати, систематизувати й узагальнювати

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
		Проблемне запитання «Шістдесятництво» — явище культурологічне чи соціальне?	одержану інформацію, розуміння ролі читання для власного інтелектуального зростання; ініціативність і підприємливість — виявлення лідерських якостей, готовність брати відповідальність за себе та інших
46		Василь Симоненко, «Задивляюсь у твої зіниці...», «Я...» Образ України, громадянський вибір поета («Задивляюсь у твої зіниці...»). Мотив самоствердження людини у складному сучасному світі, її самодостатність і самоцінність («Я...»). Коротко про митця («випяць молоді української поезії»). Традиційність його лірики. Інтимна лірика В. Симоненка («Ну, скажи, хіба не фантастично...», «Як плюс і грек»). Роздуми над поезією митця та її мотивами Епіграф уроку Я хочу правді буди вічним другом І ворогом одвічним злу. Василь Симоненко Проблемне запитання Все на світі «можна вибрати»?	Предметні: уміння розповідати про В. Симоненка: пригадувати його твори, вивчені раніше; аналізувати стилеві особливості поезій; визначати й коментувати основні мотиви; дискутувати про патріотичні, громадянські мотиви, порушені у творі; ключові: спілкування державною мовою — уміння застосовувати різноманітні комунікативні стратегії залежно від мети спілкування, толерантно дискутувати, відстоювати власну думку, поцінювати красу і багатство української мови, усвідомлювати роль української мови як ключового чинника творення нації і держави; інформаційно-цифрова компетентність — уміння діяти за алгоритмом; уміння вчитися впродовж життя — уміння визначати мету і цілі власної діяльності й розвитку, планувати й організовувати їх, здійснювати задумане, рефлексувати й оцінювати результат, використовувати різноманітні стратегії читання, аналізувати, систематизувати й узагальнювати одержану інформацію, працювати в парі, групі, читати, використовуючи різні види читання (<i>ознайомлювальне, вибіркове, навчальне</i>), прагнення постійно поповнювати власний словниковий запас
47		Дмитро Павличко, «Два кольори», «Я стужиєся, мила, за тобою...» Вірш «Два кольори», який став народною піснею. Основні відомості про поета, перекладача. Основні мотиви його творів. Пісенна лірика, її популярність.	Предметні: уміння розповідати основне про митця, його творчість; обґрунтовувати популярність пісенної лірики Д. Павличка, уміння аналізувати його поезії; ключові: спілкування державною мовою — уміння розуміти україномовні тексти різних жанрів і стилів, толерантно дискутувати, відстоювати власну думку; математична

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
		Національний колорит поетичних образів, роль антитези. Збірка любовної лірики «Іаємиця твого обличчя». Використання фольклорних, персонажованих образів для передачі глибокого почуття кохання (*«Я служився, мила, за тобою...») Епіграф уроку Час — тільки те, що можна віддати Людам на щастя і на добро... Дмитро Павличко Проблемне запитання Чому поетичні тексти стають народними піснями?	компетентність — уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію; інформаційно-цифрова компетентність — уміння працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації; уміння вчитися впродовж життя — уміння визначати мету і цілі власної діяльності, застосовувати комунікативні стратегії відповідно до мети й ситуації спілкування; емоційно-ціннісне ставлення: відчуття краси форми і змістової глибини поетичного образу
48		Іван Драч, «Балада про соняшник». Невтомний шукач нового змісту і нової форми в поезії. Переосмислення жанру балади. «Балада про соняшник» — поетичний роздум про суть мистецтва, процес творчості. Символічність образів соняшника, сонця Епіграф уроку Народе мій! Твоє буття запятая В моїй крові запятая клекопоть!.. Іван Драч Проблемне запитання Чому поети шукають нових форм?	Предметні: уміння розповідати основне про митця; розкривати його роль у реформуванні жанру балади; аналізувати поетичний твір; пояснювати власне розуміння образів-символів балади; ключові: спілкування державною мовою — уміння розуміти українськомовні тексти різних жанрів і стилів, послугуватися державною мовою в різноманітних життєвих ситуаціях; компетентності в природничих науках і технологіях — уміння критично оцінювати результати людської діяльності в природному середовищі, відображені у творах літератури; уміння вчитися впродовж життя — уміння визначати мету і цілі власної діяльності, застосовувати комунікативні стратегії відповідно до мети й ситуації спілкування; ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції, презентувати власні ідеї та ініціативи чітко, грамотно, використовуючи доцільні мовні засоби; емоційно-ціннісне ставлення: усвідомлення ролі мистецтва в житті людини, значення для формування її свідомості та світогляду

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
49		Микола Вінграновський, «У синьому небі я висіяв ліс». Всьогодні, національні мотиви крізь призму «інтимного самозосередження» в поезії Миколи Вінграновського. Коротко про поета, прозаїка, кіномитця. Учень О. Довженка. Вируюча пристрасть, несподівана асоціативність, буйна фантазія, образна деталь його поезії. Інтимна лірика зб. «Цю жінку я люблю». Глибокі любовні переживання ліричного героя, передані образною символікою, символічною кольористикою (синім кольором). Думки й відчуття, навіяні цим віршем Епіграф уроку Мене ніколи не вабила політика, бо я завжди маю роботу, яку я люблю, і мене ніколи не точив черв'як заздрості до тих, хто часто з'являвся на трибунах і телеекранах. Микола Вінграновський Чим приваблює читачів поезія про «вічну», одну-єдину любов, яка перемагає труднощі, долає час і простір?	Предметні: уміння розповідати коротко про митця; виокремлювати і пояснювати засоби поетичної мови; відшукувати образну деталь, її роль; висловлювати власне ставлення до розглянутої поезії; ключові: спілкування державною мовою — уміння розуміти україномовні тексти різних жанрів і стилів, застосовувати різноманітні комунікативні стратегії залежно від мети спілкування; компетентності в природничих науках і технологіях — уміння критично оцінювати результати людської діяльності в природному середовищі, відображені у творах літератури; уміння вчитися впродовж життя — уміння визначати мету і цілі власної діяльності, застосовувати комунікативні стратегії відповідно до мети й ситуації спілкування; ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції, презентувати власні ідеї та ініціативи чітко, грамотно, використовуючи доцільні мовні засоби; емоційно-ціннісне ставлення: усвідомлення специфіки ліричного самовираження творчою особистістю, великого значення почуття любові в житті людини. Розвиток асоціативного мислення.
50		Григор Тютюнник, «Три зозулі з поклоном». Образ любові як втілення високої християнської цінності, яка вивислює людину над пратматичною буденністю, очищає її душу. Коротко про письменника і його творчість. «Вічна» тема «любовного трикутника» в новітній інтерпретації. Зміщення часових площин як художній засіб. Роль художньої деталі в розкритті характеру, ідеї	Предметні: уміння розповідати коротко про письменника, його творчість; пригадувати його твори, вивчені в попередніх класах; удосконалювати навички визначення теми твору, його жанру, провідної думки; аналізувати образи, художні засоби, особливості композиції; висловлювати власні роздуми про проблеми, порушені в новелі, і поведінку героїв; ключові: спілкування державною мовою — уміння переконливо й толерантно висловлювати власні судження, застосовувати різноманітні комунікативні стратегії залежно

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
		Епіграф уроку <i>Тепло і достовірність — ось мої літературні критерії.</i> <i>Григорій Тютюнник</i> Проблемне запитання Що робить письменника сучасним?	від мети спілкування; математична компетентність — прагнення висловлюватися точно, логічно та послідовно; емоційно-ціннісне ставлення: виховання краси почуттів, гуманних принципів у взаєминах між людьми. Усвідомлення високого сенсу почуття любові, уміння берегти її та цінувати
		МИТЕЦЬ І СУСПІЛЬСТВО	
51		Ліна Костенко, «Страшні слова, коли вони мовчать...», «Хай буде легко. Дотиком пера...» «Страшні слова, коли вони мовчать», «Хай буде легко. Дотиком пера...» — ліричні роздуми про значення слова в житті людини, суть мистецтва, його роль у суспільстві. <i>Творчий шлях митця.</i> <i>Особливості індивідуального стилю (філософічність, історизм мислення, традиційність, інтелектуалізм, публіцистичність)</i> Епіграф уроку <i>Безкомпромісність — ось паролі її поезії...</i> <i>Володимир Панченко</i> Проблемне запитання Чи допомагає мистецтво бачити величне?	Предметні: знання творчої біографії письменниці, її ролі в історії «шістдесятництва»; розуміння значення підтексту в умовах ідеологічного контролю над мистецтвом; ключові: уміння вчитися впродовж життя — уміння користуватися різними джерелами інформації, знаходити, аналізувати, систематизувати й узагальнювати одержану інформацію, працювати в парі, групі, читати, використовувати різні види читання (<i>вибіркове, навчальне</i>); ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції; емоційно-ціннісне ставлення: формування естетичного смаку

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
52		Ліна Костенко, «Недумано, негадано...», «По сей день Посейдон посідає свій трон...» Інтимна лірика як спонука до роздумів про суть кохання. Мотив єднання людини зі світом рукотворної краси (мистецтво) і природою у творчості Ліни Костенко. <i>Сповідальність поезії</i> «Недумано, негадано...» Потреба наповнювати життя прекрасним у поезії «По сей день Посейдон посідає свій трон...». Зв'язок із античного міфологією. Пошуки справжнього (не оманилого) щастя. Здатність людини протистояти дрібному й бачити величне Епіграф уроку Поезія — завжди неповторність... Ліна Костенко Проблемне запитання Упродовж тисячоліть поети пишуть про кохання. Чому ця тема залишається актуальною?	Предметні: уміння характеризувати образну природу поетичного твору; аналізувати засоби художнього вираження, які визначають високу естетичну цінність; ключові: спілкування державною мовою — уміння застосовувати різноманітні комунікативні стратегії залежно від мети спілкування, толерантно дискутувати, відстоювати власну думку, поцінювати красу і багатство української мови, усвідомлювати роль української мови як ключового чинника творення нації і держави, самоствердження особистості; соціальна та громадянська компетентності — уміння толерантно відстоювати власну позицію в дискусії, поважати відмінні від власних погляди, ідеї, вірування; здатність співчувати, поцінювати людську гідність; інформаційно-цифрова компетентність — уміння діяти за алгоритмом, працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації, розпізнавати маніпулятивні технології та протистояти їм, грамотно і безпечно спілкуватися в мережі Інтернет; уміння вчитися впродовж життя — уміння визначати мету і цілі власної діяльності й розвитку, планувати й організовувати їх, здійснювати задумане, рефлексувати й оцінювати результат; емоційно-ціннісне ставлення: усвідомлення ролі мистецтва в житті людини, значення для формування її свідомості та світогляду
53		Ліна Костенко, «Маруся Чурай». Історико-фольклорна основа історичного роману у віршах «Маруся Чурай» Епіграф уроку ...неопалима книга... Проблемне запитання Чи може роман у віршах бути історичним? Ліна Костенко	Предметні: висловлювати власну думку про особливості історичного мислення письменниці в «Марусі Чурай»; ключові: спілкування державною мовою — уміння послугуватися державною мовою в усному мовленні; математична компетентність — уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію; інформаційно-цифрова компетентність — уміння працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
54		Ліна Костенко, «Маруся Чурай». Духовне життя нації крізь призму нещасливого кохання Епіграф уроку Буває часом сліпу від краси... Ліна Костенко, «Маруся Чурай» Проблемне запитання Чому Маруся Чурай стає виразником духовного життя нації?	Предметні: уміння визначати жанр твору, основні проблеми; ключові: спілкування державною мовою — уміння послуговатися державною мовою в різних життєвих ситуаціях, відстоювати право спілкуватися українською мовою в різноманітних сферах життя; уміння вчитися впродовж життя — уміння визначати мету і цілі власної діяльності, планувати й організовувати її, здійснювати задумане, рефлексувати й оцінювати результати; здіативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції
55		Ліна Костенко, «Маруся Чурай». Центральні проблеми: митець і суспільство, індивідуальна свобода людини Епіграф уроку Так і живу без голосу, німа, пісень немає — і мене нема. Ліна Костенко, «Маруся Чурай» Проблемне запитання Чи може бути людина вільною?	Предметні: уміння пояснювати роль деталей, психологічну природу вчинків Марусі Чурай та інших персонажів; висловлювати власне ставлення до вчинку головної героїні; ключові: спілкування державною мовою — уміння застосовувати різноманітні комунікативні стратегії залежно від мети спілкування, толерантно дискутувати, відстоювати власну думку, поцінювати красу і багатство української мови, усвідомлювати роль української мови як ключового чинника творення нації і держави, самоствердження особистості; емоційно-ціннісне ставлення: усвідомлення права на власний моральний вибір, розвиток духовних якостей
56		Контрольна робота № 5 (за темами «Літературне шістдесятництво», «Митець і суспільство») Письмовий контрольний твір	Предметні: уміння виявляти знання змісту вивчених творів, уміння коментувати твори, аналізувати художні образи; ключові: спілкування державною мовою — уміння послуговатися державною мовою для створення власних текстів; математична компетентність — уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, викремлювати головну та другорядну інформацію, чітко формулювати визначення і будувати гіпотези; уміння вчитися впродовж життя —

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
			уміння визначати мету і цілі власної діяльності, планувати й організовувати її, здійснювати задумане, рефлексувати й оцінювати результати; ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції, презентувати власні ідеї та ініціативи
СТОЇЧНА УКРАЇНСЬКА ПОЕЗІЯ			
57		Василь Стус, «Крізь сотні сумнівів я йду до тебе...», «Господи, гніву пречистого...» Поет як символ незламного духу, збереження людської гідності. Загальний огляд його життя й творчості (відчуження від світу, проблема вибору, стан трагічної самотності й активної дії, формування себе; атмосфера розтіліного духу тоталітарної системи). Узагальнені образи крізь призму індивідуальної долі Епіграф уроку Є трагедія народу, і Василь Стус — символ цієї трагедії. Н. Світлична Проблемне запитання Чому існує стоїчна поезія?	Предметні: знання творчої біографії поета; розуміння сутності екзистенціалізму в поезіях, уміння характеризувати межовий стан суб'єкта лірики, який протистоять ідеологічно викривленій реальності; ключові: спілкування державною мовою — уміння розуміти українськомовні тексти різних жанрів і стилів, послуговуватися державною мовою в різноманітних життєвих ситуаціях; інформаційно-цифрова компетентність — уміння діяти за алгоритмом, працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації; уміння вчитися впродовж життя — усвідомлення значення етичних норм в особистому та суспільному житті, прагнення їх дотримуватися; уміння пов'язувати події художнього твору з реальним життям і робити висновки; логічно висловлювати власні думки; уміння давати оцінку героям, використовуючи навички критичного мислення; емоційно-ціннісне ставлення: ствердження рис «стоїцизму», активної життєвої позиції
58		Василь Стус, «Крізь сотні сумнівів я йду до тебе...», «Господи, гніву пречистого...» Поезія Стуса — зразок «стоїчної» поезії у світовій ліриці («Крізь сотні сумнівів я йду до тебе...», «Господи, гніву пречистого...»). Стан активної позиції	Предметні: уміння зіставляти мотиви, форми буттєвого самоствердження в поезіях; аналізувати засоби художнього вираження, які визначають високу естетичну вартість; висловлювати власну думку про важливість активної громадянської позиції в житті; ключові: спілкування державною мовою — уміння відстоювати власну думку,

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
59		ліричного героя. Екзистенційна (буттєва) проблема вибору, віра в себе, надія на здолання всіх перешкод. Упевненість у власному виборі. Приклад великої мужності й сили духу Епіграф уроку Наче палаючий смолокип свободи та незгасного духу пройшов Стус своїм багатостраждальним шляхом. С. Солдатов Проблемне запитання Поезії Стуса — це дії творця, чи самотворення поета і людини?	поцінювати красу і багатство української мови, усвідомлення української мови як ключового чинника творення нації і держави, самоствердження особистості; уміння вчитися впродовж життя — уміння користуватися різними джерелами інформації, знаходити, аналізувати, систематизувати й узагальнювати одержану інформацію, працювати в парі, групі, читати, використовувати різні види читання (<i>вибіркове, навчальне</i>); ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції; соціальна та громадянська компетентності — уміння толерантно відстоювати власну позицію в дискусії, поважати відмінні від власних погляди, ідеї, вірування; здатність співчувати, поцінювати людську гідність; емоційно-ціннісне ставлення: усвідомлення понять честі, людської гідності, мужності, сили духу на прикладі життя і творчості В. Стуса
59		Урок розвитку мовлення № 4. Дискусія «Поет і суспільство»	Предметні: уміння осмислювати естетичну вартість художнього твору; формування уявлення про поезію як чинник власного світогляду; уміння визначати ціннісні пріоритети життя на засадах громадянського суспільства; висловлювати міркування, проводячи аналогії з сучасним життям; ключові: спілкування державною мовою — уміння застосовувати різноманітні комунікативні стратегії залежно від мети спілкування, толерантно дискутувати, відстоювати власну думку, поцінювати красу і багатство української мови, усвідомлювати роль української мови як ключового чинника творення нації і держави, самоствердження особистості

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
60		Урок позакласного читання №2. В. Голубородько. Зб. «Українські птахи в українському краєвиді»	Предметні: осмислення естетичної вартості художнього твору; формування уявлення про прекрасне як чинник гармонізації власного внутрішнього світу; уміння висловлювати міркування, проводячи аналогії з сучасним життям; ключові: спілкування державною мовою — уміння застосовувати різноманітні комунікативні стратегії залежно від мети спілкування, толерантно дискутувати, відстоювати власну думку, поцінювати красу і багатство української мови, усвідомлювати роль української мови як ключового чинника творення нації і держави, самоствердження особистості
		СУЧАСНА УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА	
61		Історико-культурна ситуація наприкінці ХХ — на початку ХХІ ст. (на шляху до нового відродження) Епіграф уроку <i>молодій душі радії обновам...</i> <i>Ігор Римарук</i> Проблемне запитання Чому серед науковців і критиків усталився поділ сучасних літераторів за «десятиліттями»?	Предметні: уміння характеризувати історико-культурну ситуацію в Україні наприкінці ХХ — на початку ХХІ ст.; ключові: спілкування державною мовою — уміння розуміти українськомовні тексти різних жанрів і стилів, послуговуватися державною мовою в різноманітних життєвих ситуаціях, застосовувати різноманітні комунікативні стратегії залежно від мети спілкування, толерантно дискутувати, відстоювати власну думку, поцінювати красу і багатство української мови, усвідомлювати роль української мови як ключового чинника творення нації і держави, самоствердження особистості; інформаційно-цифрова компетентність — уміння діяти за алгоритмом, працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації; ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції, презентувати власні ідеї та ініціативи чітко, грамотно, використовуючи доцільні мовні засоби; соціальна та громадянська компетентності — уміння толерантно відстоювати власну позицію в дискусії

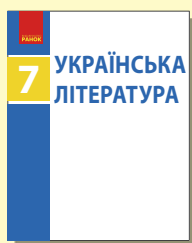
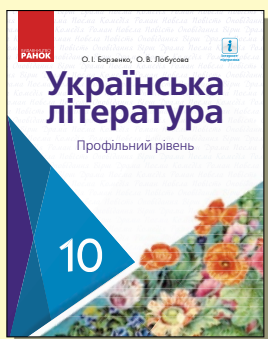
№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
62		З'ява нового літературного покоління. Найвагоміші здобутки сучасної літератури <i>Епіграф уроку</i> коли повертається світ спиною... <i>Юрій Іздрик</i> <i>Проблемне запитання</i> Чи можна стати талановитим читачем, не вивчаючи літературу?	Предметні: знання імен сучасних письменників, їхніх творів; уміння ілюструвати стиліське розмаїття, пошук авторами нових тем і форм їх розкриття; обґрунтовувати появу нового літературного покоління; ключові: уміння вчитися впродовж життя — уміння визначати мету і цілі власної діяльності й розвитку, планувати й організовувати їх, здійснювати задумане, рефлексувати й оцінювати результати; ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції, презентувати власні ідеї та ініціативи чітко, грамотно, використовуючи доцільні мовні засоби, утверджувати право кожного на власну думку; обізнаність та самовираження у сфері культури — уміння зіставляти специфіку розкриття певної теми (образу) в різних видах мистецтва; емоційно-ціннісне ставлення: розуміння, що свобода і незалежність особистості є обов'язковою умовою творчості митця
63		Стильове розмаїття, експериментаторство, пошуки нових форм і тем <i>Епіграф уроку</i> Потім пітьма набіжить з відсудюди. Потім зірки перестануть снитись... <i>Сергій Жадан</i> <i>Проблемне запитання</i> Читач ХХІ століття — хто він?	Предметні: уміння характеризувати спільні риси й творчу індивідуальність митців; ключові: математична компетентність — розвиток абстрактного мислення, уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію; інформаційно-цифрова компетентність — уміння діяти за алгоритмом, працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
64		Література елітарна, вишукана, високохудожня. Література масова, популярна (її інтенсивний розвиток) Епіграф уроку <i>Оплож, — на світ, за діло — чарувати! Азов, мої маленькі чортенята!</i> Юрій Андрухович Проблемне запитання Яка література більше приваблює сучасних читачів — «масова» чи «елітарна»?	Предметні: уміння аналізувати визначені для текстуального вивчення поезії, прозові твори; розуміти значення понять «елітарна» і «масова» літератури; ключові: спілкування державною мовою — уміння послуговуватися державною мовою в різноманітних життєвих ситуаціях, застосовувати різноманітні комунікативні стратегії залежно від мети спілкування; математична компетентність — уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію; компетентності в природничих науках і технологіях — уміння критично оцінювати результати людської діяльності в природному середовищі, відображені у творах літератури; інформаційно-цифрова компетентність — уміння працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації; ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції, презентувати власні ідеї та ініціативи чітко, грамотно, використовуючи доцільні мовні засоби
65		Постмодернізм як один із художніх напрямів мистецтва 1990-х років, його риси Епіграф уроку <i>Постмодерністи легко порушують усталені літературні норми і правила.</i> Олександр Борзенко Проблемне запитання Яку роль відіграли постмодерністи в наближенні «масової» і «елітарної» літератури?	Предметні: уміння характеризувати історико-культурну ситуацію в Україні наприкінці XX — на початку XXI ст.; розуміти значення поняття «постмодернізм»; аналізувати визначені для текстуального вивчення поезії, прозові твори; емоційно-ціннісне ставлення: усвідомлення того, що мистецтво є засобом саморозкриття особистості; формування сучасного погляду на світ, людину в ньому

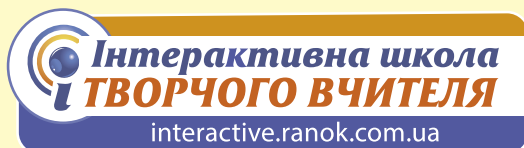
№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
66		Контрольна робота № 6 (за темами «Своїчна українська поезія», «Сучасна українська література»). Тестування	Предметні: уміння виявити знання змісту вивчених творів, уміння їх коментувати, аналізувати художні образи; ключові: спілкування державною мовою — уміння послугуватися державною мовою для створення власних текстів; математична компетентність — уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію, чітко формулювати визначення і будувати гіпотези; уміння вчитися впродовж життя — уміння визначати мету і цілі власної діяльності, планувати й організовувати її, здійснювати задумане, рефлексувати й оцінювати результати; ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції, презентувати власні ідеї та ініціативи
67		Література рідного краю. Урок № 2. Сучасні письменники рідного краю	Предметні: знання письменників рідного краю, уміння розповідати про них, уміння застосовувати літературознавчі поняття під час аналізу творів письменників рідного краю; ключові: спілкування державною мовою — уміння послугуватися державною мовою в різноманітних життєвих ситуаціях, застосовувати різноманітні комунікативні стратегії залежно від мети спілкування; математична компетентність — уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію; компетентності в природничих науках і технологіях — уміння критично оцінювати результати людської діяльності в природному середовищі, відображені у творах літератури; інформаційно-цифрова компетентність — уміння працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації; ініціативність і підприємливість — уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції, презентувати

№ з/п	Дата	Тема уроку	Компетенції, що формуються
			власні ідеї та ініціативи чітко, грамотно, використовуючи доцільні мовні засоби; емоційно-ціннісне ставлення: виховання шанобливого ставлення до митців свого краю як до особливо обдарованих людей, співців рідної землі
68, 69, 70	Бесіда про твори, вивчені впродовж навчального року. Зосередження уваги на їхніх художніх особливостях, новаторстві		Предметні: знання імен митців та назв їхніх творів, які вивчалися; уміння виокремлювати твори і митців, які найбільше запам'яталися, висловлювати міркування про найулюбленіші твори, узагальнювати знання про твори, вивчені впродовж року; ключові: спілкування державною мовою — уміння застосовувати різноманітні комунікативні стратегії залежно від мети спілкування; математична компетентність — уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію; компетентності в природничих науках і технологіях — уміння критично оцінювати результати людської діяльності в природному середовищі, відображені у творах літератури; емоційно-ціннісне ставлення: усвідомлення того, що власна думка і власна позиція важливі для життя людини, її успішної реалізації

НАЙКРАЩЕ ДЛЯ ВАС І ВАШИХ УЧНІВ

Авторський колектив
(О.І. Борзенко, О.В. Лобусова)
спільно з видавництвом «Ранок»
працює над створенням
підручника для 7 класу

ISBN 978-617-09-5089-5

9 786170 950895

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА ЛІТЕРАТУРА
УСІ КНИГИ ТУТ!

🛒 ranok.com.ua
📧 e-ranok.com.ua
✉ pochta@ranok.com.ua
☎ (057) 727-70-90